

„Jednou zo súčasných priorít je vytvorenie takzvaných miestnych energetických komunít“

Rozhovor s primátorom španielskeho mesta Murcia, José, Antoniom Serrano Martínezom, víťazom ceny Dohovoru primátorov a starostov „Mesto v centre pozornosti“.

[Dohovor primátorov a starostov – Európa:] **Murcia bola prvým mestom v Španielsku, ktoré ešte v roku 2008 vyslovilo svoj záväzok Dohovoru primátorov a starostov ! Keď sa spätne pozriete na tých 13 rokov ako súčasť hnutia, čo sú podľa vás najväčšie úspechy mesta z pohľadu klímy a energie?**

[primátor Serrano Martínez:] Murcia za ten čas dosiahla niekoľko cieľov, jedným z nich bolo splnenie cieľov SEAP 2020 (Akčný plán pre trvalo udržateľnú energiu), ktorý bol schválený v novembri 2010 s cieľom znížiť emisie CO₂ o 20 %. Výsledkom bolo zníženie objemu CO₂ minimálne o 428 334 ton v roku 2020 v porovnaní s úrovňami emisií z roku 2007. Teraz máme v pláne povýšiť tento cieľ na novú úroveň a znížiť emisie o 40 % podľa SECAP 2030 (Akčný plán pre trvalo udržateľnú energiu a ochranu klímy) mesta, ktorý je prirodzeným predĺžením plánu SEAP 2020. Som hrdý na to, že počas môjho pôsobenia vo funkcii primátora mesta Murcia sme schválili víziu Dohovoru primátorov a starostov pre dosiahnutie klimateckej neutrality do roku 2050.

Účasť mesta Murcia v Dohovore primátorov a starostov predstavuje motivačnú silu a poskytuje nám podporu pri zmiernení a zmene klimateckej zmeny. Táto európska podpora sa nám dostáva v podobe uznania a umožňuje nám využiť zdroje a príležitosti na vytváranie sietí, ktoré sú potrebné pre splnenie energetických a klimateckých záväzkov. Toto uznanie je povzbudivou a hnacou silou zároveň.

Mesto nedávno schválilo [víziu Dohovoru primátorov a starostov 2050 o spravodlivejšej, klimaticky neutrálnej Európe](#). Súčasťou tohto záväzku je spolupráca s miestnymi subjektmi a občanmi. Čo robí Murcia v tomto ohľade?

Ak chceme aby spoločnosť, firmy, inštitúcie a správne orgány mesta Murcia zmenili svoje návyky a sústredili sa na spoločný projekt, ktorého časťou je, že k životnému prostrediu sa budeme správať ohľaduplnejšie, je nevyhnutne dôležité, aby sa pridali všetci zástupcovia a skryté sociálne skupiny mesta. Len vtedy dokážeme vytvoriť spoločný vzrušujúci a úspešný projekt, v ktorom budeme všetci zohrávať rolu a žať úspechy. Preto Stratégia mesta pre zmiernenie klimatickej zmeny a Stratégia pre prispôsobenie s klimatickej zmene do roku 2030 vyústi do participačného procesu, ktorý bude zahŕňať sociálnych zástupcov, organizácie, profesionálne asociácie, odborníkov, znalostné centrá a mnoho iných skupín.

Jednou zo súčasných priorít je vytvorenie takzvaných miestnych energetických komunit, ktoré budú viesť občania, SME a miestne úrady. Preto je životne dôležité previesť všetky tieto subjekty procesom a umožniť skutočný prechod na energiu. Miestni obyvatelia budú môcť energiu vyrábať, spotrebovať, ukladať, zdieľať, či dokonca predávať, čo je významným faktorom pri znižovaní nákladov a prispievaní do skutočnej transformácie energie.

Okrem toho máme v pláne spustiť reklamné kampane, ktoré poskytnú vedomosti a školenia o klimatickej zmene, podporia účasť občanov pri prispôbovaní sa mesta a budú presadzovať otvorený dialóg. Ak sa mení klíma, prečo sa nemôžeme zmeniť aj my?

Stretli ste sa pri dosahovaní svojich lokálnych klimatických a energetických plánov s nejakou veľkou prekážkou? Ako ste ich zdolali?

Najväčšou prekážkou je získanie financovania na vykonanie zmierňujúcich a adaptačných krokov pre boj so zmenou klímy. Keďže obecné zdroje sú obmedzené, musíme hľadať alternatívne zdroje a okrem toho sa zaviazat, že potrebné zdroje vyčleníme aj v ďalších rozpočtoch, a spraviť z toho pevný finančný záväzok aj na budúce roky. Zvyčajne sa používajú rôzne mechanizmy financovania ako revolvingové fondy, schémy financovania tretími stranami, lízing, poskytovatelia energetických služieb (ESCO) alebo verejno-súkromné partnerstvá. Partnerov hľadáme takisto z radov iných súkromných či verejných organizácií a taktiež alternatívne zdroje financovania prostredníctvom rôznych

národných a európskych grantových a subvenčných schém. Musíme preskúmať každú existujúcu a realizovateľnú možnosť.

Ďalšou prekážkou, ktorú treba prekonať, je zvyšovanie povedomia medzi občanmi, aby zmenili svoje zvyky, pretože naše snahy sústredíme na zvyšovanie povedomia o otázkach trvalej udržateľnosti. Všimli sme si, že medzi vedeckým a verejným vedomím existuje priepasť, preto musíme vypestovať väčšiu angažovanosť občanov, podnikov a sociálnej a politickej sféry, aby sme sa mohli popasovať s týmto problémom.

Prečo ste sa rozhodli zúčastniť sa súťaže o cenu Dohovoru primátorov a starostov o Mesto v centre pozornosti?

Sme hrdí na to, že sme súčasťou komunity Dohovoru primátorov a starostov o klíme a energetiky a som presvedčený, že tieto ceny od Dohovoru primátorov a starostov sú skvelou príležitosťou, ako ukázať svoj záväzok a byť príkladom pre celú komunitu Dohovoru aj mimo nej. Tento postoj nám dodáva hybnú silu a motiváciu potrebnú na to, aby sme pokračovali vo svojej práci. Veríme v Európu a veríme v Dohovor primátorov a starostov a vo všetky príležitosti, ktoré ponúka. Extrémne počasie je výzvou pre svet a ako primátor mesta Murcia verím, že z Európy príde silná odozva.

Ako vidíte mesto Murcia v roku 2050?

V Murciai pevne veríme v mestský projekt, v ktorom sú trvalá udržateľnosť a rešpekt voči prírodnému prostrediu základnými piliermi rastu a budúcich príležitostí. Môj vládny tím chce spraviť z Murcie štruktúrovanejšiu a otvorenejšiu obec, preto sa v blízkej budúcnosti vykoná celý rad projektov a všetky budú zamerané na zlepšenie kvality života v Murciai.

Jedným z hlavných projektov sú urbanizačné práce pre takzvanú Zónu 0, do ktorej patrí zakrytie starých železničných koľají, aby sa táto komunitu rozdeľujúca jazva zmenila na mestskú transformačnú iniciatívu s cyklopruhmi, zelenými oblasťami a rekreačnými miestami. Po zakopaní koľají sa zo súčasného železničného koridoru stane hlavná pešia cesta s prioritou pre chodcov a vzniknú dva koridory spájajúce novú cestu s riekou Segura.

Priestory pre chodcov budú jedným z hlavných charakteristických znakov mesta v nasledujúcich mesiacoch, ďalšími budú rozširovanie nízkoemisných zón (NEZ) a rôzne

opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia. Budú spustené pilotné projekty pre vytváranie peších zón vrátane regionálnych komunikácií za účelom overenia realizovateľnosti a zavedenia trvalých peších zón.

Mobilita v obci sa zlepší vďaka viacerým projektom zameraným na rozvoj verejnej dopravy, vytvoreniu ďalších cyklopruhov, integrovaniu rôznych spôsobov dopravy, segregovaniu vyhradených platórov pre mestskú dopravu a vybudovaním parkovacích miest, ktoré budú integrované do verejnej dopravy. Cieľom je vybudovanie dynamickej obce, ktorá dáva prednosť fyzickému vzťahu medzi mestom a okresmi.

Vypracujú sa rôzne opatrenia, ktoré citelne zvýšia zelené oblasti v obci, a ďalším cieľom je, aby sa zo zelených oblastí stali priestory pre medzigeneračnú interakciu. Z tohto dôvodu bude mnoho projektov sústredených na kalisteniku, korčuľovanie a fyzioterapeutické zariadenia.

Vytvorenie správnej zelenej infraštruktúry je kľúčové pre zlepšenie biodiverzity v mestskom priestore ako opatrenia pre prispôsobenie sa klíme.

Takisto sa nepretržite posúvame k spotrebe vlastnej energie, to je vlastne hlavná os prechodu na novú energiu. Začíname s našimi mestskými budovami, čo je úzko spojené s propagáciou lokálnych energetických komunit. Zavedenie elektrických vozidiel je ďalšou dôležitou výzvou, ktorej čelíme, a takisto dosiahnutie vyváženjšieho modálneho rozdelenia alebo udržateľnejšieho finálneho rozdelenia (koncových používateľov).

Investovanie do trvalej udržateľnosti je príležitosťou na zlepšenie a rast, ktorú musíme v Murcii zrealizovať.

Ak chcete vidieť našu prezentáciu z minulého leta, ktorá je zameraná na najnovšie projekty, ktoré sa uvedú v najbližších mesiacoch, navštívte stránku: <https://centromedios.murcia.es/PUBLICO/NotaPrensa/Default.aspx?pIdPagina=25&pIdNoticia=60460#ad-image-0>